

Otzáky

- Máme příští týden lekci?
  - Ne.
  - A potom? Taky ne.
  - **Co budeme dělat?**
    - Budeme slavit svátek...
    - Jaký svátek?
      - První máj (květen). Jaký je to den?
        - Svátek práce (labour day): trochu socialistický...
        - **Den zamilovaných** (day of those who are in love)
        - **Ou ou**
      - Osmého května: konec války (the end of world war II)
    - Nebude lekce? Ne... Jsem smutný... Já taky.
  - Co jste dělal o víkendu?
    - Šel jsem do jeskyně. = cave
    - Do jaké jeskyně a s kým?
      - S rodinou a s kamarády, 6 lidí + 10 dětí....
      - Do jeskyně na hoře Květnice...
      - Krásná procházka
    - Francouzský týden v Lidlu, koupila jsem francouzský sýr.
      - Brie = hermelín
      - K pivu dobrý...
    - Jídlo, které můžu jíst každý den... MED (honey)...
  - Co budete dělat s kamarádem?
    - Budeme jíst český jídlo... v hospodě.
      - V jaké?
        - Pegas: není špatný, ale je drahý...
        - Smažený sýr: nuda (boring)
        - Tatarák: ok, fajn...
        - Guláš
  - Mám plán na sedmého a osmého května.
    - Půjdu 100 km kolem Brna.
    - 24 hodin
  - Dvacátého druhého byl Den **planety** země...
    - Co je to?
    - Slavíte to?
    - Ne...
    - Víte, že je den země?
      - Můžete to slavit: nedělat nic.
  - Co musíme udělat na projekt?
    - Test 4

INSTRUMENTAL SINGULAR: forms

book, p. 137 (or 202)

IS material: download link [here](#)

káva s mlékem, kebab s omáčkou, jídlo/káva s sebou

jedu tramvají, autobusem, vlakem...

jím chleba **rukou**: I eat bread with my hand (using my hand)

jím chleba s rukou: I eat a bread with a hand

Work in groups. Answer the questions. You can add more answers

1 S kým jste včera mluvil/a?

1. s **PANEM DOKTOREM A PANÍ DOKTORKOU** (*pan doktor a paní doktorka*)
2. s **KOLEGOU A KOLEGYNÍ** (*kolega a kolegyně*)
3. s **STARÝM PACIENTEM A MLADOU PACIENTKOU** (*starý pacient a mladá pacientka*)
4. s **ČESKÝM STUDENTEM A NĚMECKOU STUDENTKOU** (*český student a německá studentka*)
5. s **NIKÝM (< NIKD>); S MARTINEM, S KAMARÁDKOU / KAMARÁDEM** (anyone by your choice)

ending	nouns	endings	comment
ým ím	s kečupem, se sýrem, se salámem	EM	all masculines
	s mlékem, s vejcem		neutres (ending -O, -E)
	trpím chronickým onemocněním, bušením srdce	ÍM	neutres (ending -í)
ou í	káva se smetanou, trpím rakovinou	OU	feminines or masculines ending with A
	trpím depresí, kebab s cibulí		feminines ending with E and other feminines

2 S čím máš rád chleba?

1. s **MÁSLEM, SALÁMEM, SÝREM** (*máslo, salám a sýr*)
2. s **NOVÝM VEJCEM A ČERSTVOU ZELENINOU** (*nové vejce a čerstvá zelenina*)
3. s **OSTRÝM KEČUPEM A BÍLOU TATARKOU** (*ostrý kečup a bílá tatarka*)
4. s **DOMÁCÍM JOGURTEM A SVĚTLÝM PIVEM** (*domácí jogurt a světlé pivo*)
5. s **ARAŠÍDOVÝM MÁSLEM, LOSOSEM, NUTELOU, ČOKOLÁDOVOU POMAZÁNKOU; S MÁSLEM A MEDEM, S NIČÍM, S DŽEMEM / S MARMELÁDOU; S AVOKÁDEM;**
  - a. **S TVAROHEM**
  - b. **TVAROH S OVOCEM, S OŘECHY (NUTS), S MEDEM: MOC PROTEIN** (anything by your choice)

3 S čím se léčí pacient?

Vzor: má rakovinu (acc) > léčí se s rakovinou (instr)

1. má černý kašel > léčí se s **ČERNÝM KAŠLEM**
2. má sennou rýmu > léčí se s **SENNOU RÝMOU**
3. má velký průjem > léčí se s **VELKÝM PRŮJMEM**
4. má těžkou zácpu > léčí se s **TĚŽKOU ZÁCPOU**
5. má silnou alergii > léčí se s **SILNOU ALERGIÍ**
6. má nádor > léčí se s **NÁDOREM**

4 Čím pacient trpí?

Vzor: rakovina > trpí rakovinou

1. alergie > trpí **ALERGIÍ**
2. běrcový vřed > trpí **BÉRCOVÝM VŘEDEM**
3. bušení srdce (palpation of heart) > bušením srdce (gen)
  - a. trpí **BUŠENÍM SRDCEM**
  - b. trpí **BUŠENÍM SRDCÍ**
  - c. trpí **BUŠENÍ SRDCÍM**
4. černý kašel > trpí **ČERNÝM KAŠLEM**
5. cukrovka > trpí **CUKROVKOU**
6. dětská obrna > trpí **DĚTSKOU OBRNOU**
7. ekzém > trpí **EKZÉMEM**
8. embolie > trpí **EMBOLIÍ**
9. hluboká trombóza > trpí **HLUBOKOU TROMBOZOU**
10. chudokrevnost > trpí **CHUDOKREVNOSTÍ (FEM)**
11. migréna > trpí **MIGRÉNOU**
12. nádorové onemocnění > trpí **NÁDOROVÝM ONEMOCNĚNÍM**
13. senná rýma > trpí **SENNOU RÝMOU**
14. srdeční vada > trpí **SRDEČNÍ VADOU**
15. tuberkulóza > trpí **TUBERKULOZOU**
16. spála > trpí **SPÁLOU**
17. deprese > trpí **DEPRESÍ**

Instructions. TM 08.

- instructions are using special verbal form called *the imperative* (you will learn it later)

Identify the **INFINITIVE** using „můžete“, „měl byste“, „musíte“ etc.

- the infinitive will help you when you need to form the present, past or future tense
- use the book to see the translations
- guess how the infinitive may look like, your teacher will help you
  - you already know some of these verbs
  - sooner or later you will start seeing the pattern

Medical instructions

Pojďte dál.	Můžete jít dál?
Posad'te se.	Můžete se POSADIT ?

Hlava

Vyplázněte jazyk.	Můžete VYPLÁZNOUT jazyk?
Řekněte ááá.	Můžete ŘÍCT ááá?
Ukažte mi jazyk.	Můžete mi UKÁZAT jazyk?
Skousněte.	Můžete SKOUSNOUT ?
Zavřete ústa.	Můžete ZAVŘÍT ústa?
Vypláchněte si.	Můžete si VYPLÁCHNOUT ?
Polkněte.	Můžete POLKNOUT ?
Zavřete oči.	Můžete ZAVŘÍT oči?
Sundejte si brýle.	Můžete si SUNDAT brýle?
Vezměte si brýle.	Můžete si VZÍT brýle?
Čtěte písmena.	Můžete ČÍST písmena?
Sledujte můj prst.	Můžete SLEDOVAT můj prst?
Řekněte, kdyby to bolelo.	Můžete mi ŘÍCT ...?

IMP: Říkat/PERF: říct: to say

Řekněte ááá: say it once

Říkejte ááá: keep on saying ááá

Krk

Polkněte.	Můžete POLKNOUT ?
Dejte bradu na prsa. = předkloňte hlavu	Můžete DÁT bradu na prsa?
Zakloňte hlavu.	Můžete ZAKLONIT hlavu?

Ukloňte hlavu doprava, teď doleva.	Můžete UKLONIT hlavu...?
Otočte hlavu doprava, teď doleva.	Můžete OTOČIT hlavu...?
Zvedněte ramena k uším a povolte.	Můžete ZVEDNOUT ramena...?

Hrudník a záda

Sundejte si tričko, boty, brýle.	Můžete si SUNDAT tričko?
Svlékněte se do spodního prádla.	Můžete se SVLÉKNOUT do spodního prádla?
Sedněte si.	Můžete si SEDNOUT
Lehněte si na záda.	Můžete si LEHNOUT ?
Obratěte se na levý bok.	Můžete se OBRÁТИT na levý bok?
Dejte ruce podél těla (dolů).	Můžete DÁT ruce podél těla?
Předpažte.	Můžete PŘEDPAŽIT ?
Zvedněte levou (pravou) ruku.	Můžete ZVEDNOUT levou ruku?
Překloňte se.	Můžete se PŘEKLONIT ?
Zakloňte se.	Můžete se ZAKLONIT
Narovnejte se.	Můžete se NAROVNAT ?
Pokrčte koleno.	Můžete POKRČIT koleno?
Ohněte koleno.	Můžete OHNOUT koleno?
Otočte se doprava (doleva).	Můžete se OTOČIT doprava/doleva?
Vyhrňte si rukáv. • Všichni máme dlouhý rukáv, Shumma má krátký rukáv.	Můžete si VYHRNOUT rukáv?
Sevřete ruku v pěst.	Můžete SEVŘÍT ruku v pěst?
Zhluboka se nadechněte .	Můžete se zhluboka NADECHNOUT
Zadržte dech.	Můžete ZADRŽET dech?
Vydechněte .	Můžete VYDECHNOUT ?

Nedýchejte! Do not breathe

Vyplázněte jazyk

Řekněte aááá

Skousněte: to bolí...

Connect the left and the right part.

1. Svlékněte se **do půl těla**.
  - a. Svlékněte se 100 %
  - b. Svlékněte se do spodního prádla.
  - c. Svlékněte se do půl těla...
  - d. Sudejte si: tričko, košili, svetr, boty....
2. Zakloňte **hlavu**.
3. Sudejte si **tričko**.
4. Dotkněte se **prstem špičky nosu**
5. Otevřete **ústa**.
  - a. Otevřete oči.
  - b. „Otevřete srdce“
  - c. Roztáhněte prsty (spread your fingers)
  - d.
6. Pokrčte **pravé koleno**,
  - a. Po**krč**te koleno / loket = ruku
  - b. *Krčit < krk
7. Vyplázněte **jazyk**
8. Lehněte si **na záda**.
  - a. ... **na bok**
  - b. ... **na břicho**.
  - c. ---
  - d. **Na lehátko**
  - e. **Na postel**
  - f. **Na stůl**
  - g. **Na zem (ground)**
9. Dejte ruce **podél těla**
10. Zadržte **dech**
  - A. na záda.
  - B. tričko.
  - C. ústa.
  - D. hlavu.
  - E. pravé koleno.
  - F. dech.
  - G. do půl těla.
  - H. podél těla.
  - I. prstem špičky nosu.
  - J. jazyk

Fill in (TM, CD1/18): [link](#)

Studentka: Dobrý den, pane Šťastný. Jmenuji se Anna. Jsem zahraniční studentka medicíny.

Můžu vás (1) **VYŠETŘIT**, prosím.

Pacient: Ano. Mluvíte dobře česky.

Studentka: **Snažím se** = I keep on trying. Mluvím anglicky, ale česky se učím na fakultě. (2) **SEDNĚTE SI**.

Pacient: Děkuju.

Studentka: Poslechnu si vaše srdce a plíce. (3) **SUNDEJTE SI** prosím svetr a tričko. Zhluboka se nadechněte. Teď (4) **ZADRŽTE** dech. Vydechněte. Perfektní. Děkuji. Teď vám **prohmatám** břicho.

Pacient: Má m si lehnout?

Studentka: Ano, prosím, (5) **LEHNĚTE SI** — tady na lehátko. Můžete si sundat boty?

Pacient: Hned to bude.

Studentka: Lehněte si a (6) **POKRČTE** nohy. Tak (7) **UVOLNĚTE SE = RELAX**. Bolí to, kdy tady **zatlačím**?

Pacient: Ne, nebolí.

Studentka: **Děkuji, jsme hotovi.**